

zaaknummer 2011-T534

4 juni 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [adres] [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. R.J.J.M. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

[naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde van Karmelieten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 december 2011. Op 8 maart 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Prior Provinciaal van de Karmelprovincie van Nederland.

Op 10 mei 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klagster is met haar echtgenoot verschenen. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mevrouw mr. R.J.J.M. de Bont en haar vertrouwenspersoon mevrouw [naam].

Namens de Orde zijn verschenen de paters [naam] en [naam].

2. De klacht

- 2.1. Aangeklaagde was een vriend aan huis in het gezin van klagster. Toen klagster een jaar of 3 was (1939), waren haar ouders op een dag niet thuis en kwam aangeklaagde op de kinderen letten. Aangeklaagde speelde met de kinderen verstoppertje door het hele huis. De broer en zusjes van klagsters moesten zich verstoppen en aangeklaagde en klagster zouden zoeken. Ze begonnen op de zolder. Klagster moest op de schouders van aangeklaagde komen zitten en klagster hield met haar handen het hoofd van aangeklaagde vast. Aangeklaagde had dus zijn handen vrij en is toen met zijn vingers bij klagster binnen gedrongen, tot bloedens toe. Andere keren nam aangeklaagde klagster bij zich op schoot en betastte haar geslachtsdelen. Ondertussen maakte hij huppende bewegingen. Dit gebeurde in de kinderkamer.

- 2.2. Destijds veroorzaakte het gebeuren bij klaagster gevoelens van paniek, verbijstering, schrik, angst, verlies van een basisgevoel van veiligheid en je niet kunnen verweren. Klaagster leidde een dubbelleven. Door het verplichte zwijgen over wat er was gebeurd door klaagster ten opzichte van haar ouders, voelt klaagster dat aangeklaagde haar ouders van haar heeft afgenomen. Het verzwijgen stond tussen hen in. Helemaal vertrouwelijk kon klaagster niet meer met hen worden. Onmiddellijk na het gebeurde heeft klaagster last gekregen van hevige migraineaanvallen en slapeloosheid. Klaagster meed fysiek contact met vriendjes. Pas door bewust afstand te nemen van deze gebeurtenissen is het haar gelukt om in de relatie met haar man de seksuele relatie goed te houden. Ook nu nog ervaart klaagster bij denken aan deze gebeurtenissen gevoelens van schaamte, schuld, angst, verlies van weerbaarheid, vrees voor de weerbaarheid van haar kleinkinderen en paniek. Zij trilt dan nog. Een basisgevoel van het in staat zijn om voor je zelf op te komen, heeft zij toen verloren. Bij het ouder worden herbeleeft klaagster alles. Zij heeft regelmatig dromen dat zij lopend vlucht en niet ophoudt te lopen. Sinds zij met de klachtenprocedure bezig is, is haar migraine weer toegenomen. Juist nu zij ouder wordt, lijdt zij onder de onherroepelijkheid van het slechte contact met haar inmiddels overleden ouders en de andere gezinsleden.
- 2.3. Klaagster wil met het indienen van de klacht bereiken dat erkend wordt dat haar onrecht is aangedaan. Zij wil genoegdoening daarvoor. Zij wil dat erkend wordt wat de gevolgen voor haar in haar leven zijn geweest en wil vermindering van leed dat haar is aangedaan.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[Prior Provinciaal] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde en de feiten die klaagster in haar klaagschrift heeft beschreven. Uit het archiefonderzoek en de gesprekken die Wolbers heeft gevoerd met zijn medebroeders zijn geen aanwijzingen gevonden die het relaas van klaagster kunnen ondersteunen. Zij hebben ook geen andere meldingen van seksueel misbruik door aangeklaagde ontvangen. Hij kan dan ook alleen maar melden dat hij op basis van de informatie die beschikbaar is in de Orde de klacht van klaagster niet kan bevestigen noch kan ontkennen.

De Orde is niet in staat uitspraken te doen over hoe betrouwbaar herinneringen van kinderen zijn die op zeer jonge leeftijd traumatische ervaringen hebben opgedaan. Dit betekent niet dat de Orde geen enkele waarde hecht aan de belevingen van klaagster. Integendeel. Het gesprek en de navolgende contacten die [Prior Provinciaal] met klaagster heeft gehad, hebben op hem diepe indruk gemaakt en klaagster kwam oprecht over in de beschrijvingen van haar belevingen. Dit is slechts zijn subjectieve mening die rechtens ontoereikend is om een klacht van seksueel misbruik te erkennen.

Mocht de Klachtencommissie tot het oordeel komen dat aangeklaagde zich inderdaad schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik jegens klaagster dan zal de Orde dit oordeel en de gevolgen ervan ten volle aanvaarden en de pijn en het leed van klaagster dat haar door aangeklaagde is aangedaan, erkennen. Ook is de Orde als vanzelfsprekend bereid in een of meerdere gesprekken openhartige gesprekken de reeds eerder uitgesproken spijt en excuses aan klaagster over misstappen die aangeklaagde jegens klaagster heeft begaan te bevestigen en voor zover dat redelijk mogelijk is mee te werken aan het verwerkingsproces van klaagster.

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.
- 4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.
- 4.4. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klaagster ondersteunen; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde feiten niet waar zijn.
- 4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren. Mocht er in de toekomst steunbewijs voorhanden zijn dan voorziet de Procedure in de mogelijkheid van dit advies herziening te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Prior Provinciaal van de Orde van Karmelieten de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 4 juni 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Prior Provinciaal en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Prior Provinciaal binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Prior Provinciaal daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Prior Provinciaal.